

Sint Maartenskliniek

Gipsbroek kinderen

Als nabehandeling van een operatie of als behandeling van een heupluxatie, krijgt uw kind een gipsbroek. Dat vraagt om een aantal aanpassingen in uw thuisomgeving waardoor u bijvoorbeeld zo min mogelijk laag hoeft te tillen en zoveel mogelijk voorbereid bent op de problemen die u tegen kunt komen.

Een 'gipsbroek' is een broek van lichtgewicht kunststof die ervoor zorgt dat de heup stevig op zijn plaats blijft en de heupkop niet meer uit de kom kan gaan. De gipsbroek omvat het lichaam van uw kind vanaf de taille tot aan de enkels (eventueel met voetjes). Ter hoogte van het kruis blijft een uitsparing. De binnenkant bestaat uit een katoenen tricot met een laag watten om de huid van uw kind te beschermen. Als de gipsbroek goed zit, komt uw kind terug op de afdeling. Daar controleren we of het gips nergens knelt en er geen scherpe randjes aan zitten. In principe mag uw kind dezelfde of de volgende dag alweer naar huis. De behandeling met een gipsbroek duurt drie maanden. Wanneer uw kind snel groeit en de gipsbroek daardoor te strak gaat zitten, wordt het gips opnieuw aangelegd. Hiervoor wordt uw kind opnieuw in ons ziekenhuis opgenomen.

Optillen

Op de afdeling besteden we als eerste aandacht aan de beste manier om uw kind met een gipsbroek op te tillen. Het kind mag rechtop worden getild, mag op schoot zitten en ook op de buik gedraaid worden. De eerste keer naar buikligging oefent de kinderfysiotherapeut met u.

Als u uw kind optilt, mag u dat nooit alleen onder de oksels doen. Het is altijd noodzakelijk om uw kind ook tussen de benen te ondersteunen. Soms wordt er een stok tussen de beentjes van uw kind vast gegipst, met als doel om het gips stevig te maken en de stand van de heup(en) te handhaven. U mag daarom ook nooit aan die stok trekken, ook niet bij het optillen van de benen bij het verschonen. Het optillen van uw kind oefent de kinderfysiotherapeut en/of de verpleegkundig met u.

Liggen

Wanneer uw kind op de rug ligt, kunt u het beste een dun kussen of een handdoekrol onder de beentjes leggen. Zo heeft uw kind minder last van druk van het gips in de rug. Het voorkomt bovendien zwelling

van de voeten. Probeer de hielen van de voetjes zoveel mogelijk vrij te laten liggen om rode hielen te voorkomen. Dit kan door een opgevouwen doek onder de enkels te leggen. Uw kind kan verder gewoon bij u op schoot zitten, eventueel ondersteund met kussens. Om drukplekken te voorkomen, raden we u aan om uw kind afwisselend op de buik of de rug te leggen. Het draaien van uw kind oefenen we met u op de afdeling.

Bed op hoogte

Het is verstandig om een bed op hoogte te hebben of tijdelijk zo te maken, om u veel buk- en tilwerk te besparen. Bij de thuiszorg kunt u klossen lenen als het bed van uw kind te laag staat. Eventueel kunt u er ook een hoog/laag bed lenen, al is dit niet bij alle thuiszorgorganisaties mogelijk.

Verschonen

Om te voorkomen dat het gips van de gipsbroek nat en vies wordt door urine of ontlasting, is het raadzaam om vaker dan u gewend bent de luier te verschonen. Wij adviseren om naast de gewone luier speciale inlegluiers (breed maandverband) te gebruiken (bijv. TENA of DEPEND). Deze inlegluiers kunt u via de apotheek bestellen. Vraag aan uw zorgverzekeraar of u hiervoor een vergoeding krijgt en wat u moet doen om daarvoor in aanmerking te komen. U kunt ook newbornluiers als inlegluier gebruiken.

Stop de inlegluier tussen de gipsrand en de huid. Plaats een gewone luier over de inlegluier om deze op zijn plaats te houden. De luiermaat is vanzelfsprekend afhankelijk van de grootte en de leeftijd van uw kind. Als er toch ontlasting of diarree tussen de huid en het gips terecht komt, kunt u proberen om dit met oliedrenkte tissues weg te vegen.

Urinaal

Wanneer uw kind zindelijk is, kunt u uw kind laten plassen met een urinaal of op een zogenaamd schuitje. U kunt deze bij de thuiszorgwinkel in het ziekenhuis halen. Tijdens de opname oefenen we ook wat de beste manier is om uw kind te laten plassen.

Wassen

Tijdens de gipsperiode kan uw kind niet in bad of onder de douche. U moet uw kind daarom tijdelijk met een washand met zeep wassen.

De huid van uw kind, met name bij de gipsranden, wast u met een uitgeknepen washand met koud water. Daarmee helpt u te voorkomen dat uw kind door het gips op de billen, onderrug en/of de stuit drukplekken krijgt. Na het wassen kunt u de huid masseren of insmeren met crème. Soms zijn de voetjes ook ingegipst. Dan kunt u de teentjes het beste schoonmaken met wattenstokjes, die u drenkt in alcohol of eau de cologne.

Om de haren van uw kind te wassen, kunt u het beste het aanrecht in de keuken gebruiken. Laat uw kind naast de wasbak op het aanrecht liggen en was de haren onder de kraan en boven de wasbak. Let ook hier goed op dat de gipsbroek niet nat wordt.

Kleding

Als uw kind nog niet zindelijk is, kunt u het beste, zoals u het gewend bent, een romper over de luiervan uw kind aandoen. Deze romper moet wel, vanwege de gipsbroek, een of twee maten groter zijn dan normaal. Daar overheen is een broek met bijvoorbeeld elastiek of binnenbeensluiting het gemakkelijkste. Om de voetjes te verwarmen is het handig om uw kind grotere sokken over het gips aan te trekken. Is uw kind al zindelijk, dan kunt u het beste de zijkanten van de onderbroek losmaken en van klittenband voorzien. Ook deze onderbroek moet een of twee maten groter zijn.

Voeding

Borstvoeding geven kan prima met een kind in een gipsbroek. Voor ondersteuning van uzelf en uw kind kunt u weer kussens plaatsen. Het is beter om uw kind in deze gipsperiode geen voeding te geven die voor gasvorming in de darmen zorgt, zoals uien, bonen en erwten. Dat zorgt namelijk voor vervelende krampjes, en uw kind kan door de gipsbroek zijn beentjes niet optrekken om een windje of een boertje te laten. Neem na het eten ook wat langer de tijd om uw kind te laten boeren.

Spelen

Door de gipsbroek is uw kind wat beperkter in de manieren van spelen. Liggend op de buik of op de rug spelen lukt wel, maar andere manieren vaker niet. Meestal vindt uw kind zelf wel een manier van spelen. Met welke spelletjes of speelgoed uw kind wil en kan spelen hangt sterk af van de eigen interesse en van de houding waarin het kind zich bevindt. Door goed te observeren ontdekt u al snel hoe u uw kind kunt helpen om leuk te spelen.

Bewegen

Tijdens deze periode is bewegen voor uw kind lastiger. Om toch naar buiten te gaan of om in huis voort te bewegen, kunt u een perthes rolstoel overwegen. Dit is een rolstoel die redelijk plat ligt waardoor uw kind, soms met wat ondersteuning, kan liggen. Een perthes rolstoel is te huur via het ziekenhuis, u kunt dit bij de opname regelen. Door de lichamelijke problemen verloopt de ontwikkeling van uw kind vaker op een andere manier. Soms langzamer, soms in een andere volgorde. Over het algemeen halen kinderen een eventueel opgelopen achterstand echter snel weer in.

Slapen

Kleine kinderen hebben vaak geen last van de gipsbroek tijdens het slapen, oudere kinderen kunnen er wel last van krijgen. Dit kan zich uiten in bijvoorbeeld korter slapen, rusteloosheid en angstiger worden 's nachts. Ook kan uw kind last krijgen van kramp of jeuk en zich storen aan het onvermogen om te kunnen draaien.

Enkele tips voor het slapen:

- Ter geruststelling kunt u een lampje op de slaapkamer aan laten.
- Wanneer het bedje te smal is vanwege de gipsbroek, kunt u bij de thuiszorginstelling informeren naar de mogelijkheid om een ziekenhuisbed te lenen.

Vervoer naar huis

In principe gaat uw kind weer met een normale auto naar huis.

Voor een veilig vervoer:

- U kunt eventueel een [Maxi Cosi Opal](#) (0 - 18 kg (ongeveer 0 - 4 jaar) huren via "Maxi-Cosi Happy Hips service"
- Voor oudere kinderen kunt u via het CBR een [ontheffing op medische gronden aanvragen](#). Houd er rekening mee dat de arts of behandelaar een deel van het aanvraagformulier moet invullen. U krijgt, zodra uw kind op de wachtlijst wordt geplaatst, een brief toegestuurd om de aanvraag medisch te ondersteunen.

Spreadbroekje bij restdysplasie

Indien uw kind een gipsbroek heeft in verband met een heupluxatie, dan is de heupluxatie meestal na de behandeling opgeheven. Wel kan er nog sprake zijn van heupdysplasie. Deze restdysplasie wordt dan behandeld met een [spreadbroekje](#). De periode waarin uw kind het spreadbroekje moet dragen, hangt af van de heupdysplasie. Als het niet lukt om de heup met spreadbroek en gipsbroek in de kom te krijgen, kan een operatie nodig zijn.

Meer info

We kunnen ons voorstellen dat u nog vragen heeft of meer info wilt over deze behandeling. U kunt altijd contact met ons opnemen.

Voor meer informatie over allerlei zaken betreffende het omgaan met een kind met een gipsbroek:

- www.heupafwijkingen.nl
- www.kinderorthopedie.nl

- <http://www.maxi-cosi.nl/nl-nl/service/hip-safety-service.aspx> (Maxi-Cosi voor kinderen met een spreidbroek)

Heeft u nog vragen over de gipsbroek, neem dan contact op met de gipskamer: (0485) 846954.